

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

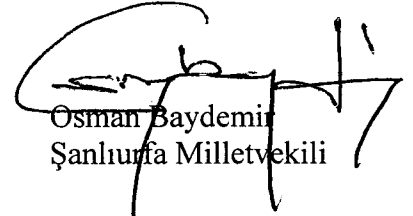
Sayı: 623
Tarih: 17.09.2015

1910

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa ve Meclis İçtüzüğü gereğince Başbakan Sayın Ahmet Davutoğlu tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

17.09.2015

Osman Baydemir
Şanlıurfa Milletvekili

Şırnak ilimizin Cizre ilçesinde 4 Eylül 2015 günü saat 20.00'da sokağa çıkma yasağı ilan edilmiş 12 Eylül 2015 saat 07.00'da sona ermiştir. Sekiz gün gibi uzun bir süreye tekabül eden Cizre şehrimizdeki sokağa çıkma yasağı 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 11/C maddesi uyarında Şırnak Valiliği tarafından ilan edilmiştir. Oldukça muğlak ifadelerin kullanıldığı ve valilere tam olarak ne tür yetkilerin hangi çerçevede verildiğini belirtmeyen bu maddenin pratikte bu kadar uzun ve yurttaşları tüm anayasal özgürlüklerinden mahrum bırakmıştır.

Cizre'de sokağa çıkma yasağının uygulandığı günlerde, Muhammed Tahir Yaramış adlı 35 günlük bebek, 10 yaşında cenazesi dondurucuda bekletilmek zorunda kalan Cemile Çağırğa, 7 çocuk annesi Maşallah Edin, 80 yaşındaki İbrahim Çiçek'in de aralarında bulunduğu kadını, çocuğu, yaşlısı, genciyle 22 insan hayatını kaybetmiştir. 120 bin nüfuslu Cizre halkı, Anayasa'nın her yurttaşına sunduğu, beslenme, sağlık, barınma, seyahat, iletişim özgürlüğünden sekiz gün boyunca men edilmişlerdir. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Birleşmiş Milletler Medeni ve Siyasi Haklar Sözleşmesi gibi uluslararası garanti edilen tüm haklar Cizre'de ortadan kaldırılmıştır. İlçeye girmek isteyen iki Bakan, HDP Genel Başkanıyla beraber 35 milletvekili ve sivil toplum kuruluşları temsilcilerine izin verilmemiş, şehrin dünya ile tüm bağları kopartılmıştır.

Savaş, seferberlik, sıkıyönetim ve olağanüstü hal ilanı yokken, Cizre'de il valisinin emriyle halka OHAL ve sıkıyönetim koşullarını yaşatılmıştır. Yasağının etkilerini uzun süre atlatamayacak Cizre halkı başta olmak üzere bölge halkları yasağının uygulanma biçimi, uygulanma süresine dair derin kaygılar ve kuşkular taşımaktadır. Bu kadar önemli bir yetkinin kullanılmasına dair keyfiyete millet egemenliğini temsil eden TBMM'nin seyirci kalmak zorunda olması da kamuoyunda ayrıca soru işaretleri yaratmıştır.

Bu minvalde,

- 1- Sekiz gün gibi uzun bir süreye tekabül eden Cizre'deki sokağa çıkma yasağının 5442 iller kanunun 11/C maddesine dayandığının Şırnak Valisi Ali İhsan Su tarafından ifade edilmesinin gerekçeleri nelerdir? Ülkemizin doğu yakasında, meclisin haberi olmadan OHAL mi ilan edilmiştir? Şırnak Valisi Ali İhsan Su OHAL valisi midir?
- 2- Şırnak valisi Ali İhsan Su 5442 iller kanunundaki yetkilerini aşmış mıdır? Aşmış ise, kendisine dair cezai bir yaptırıma gidilecek midir?
- 3- Şırnak Valisi Ali İhsan Su 5442 iller kanunundaki yetkilerini gerekçe göstererek savaş, seferberlik, sıkıyönetim ve Olağanüstü Hal durumlarında olabilecek sekiz günlük sokağa çıkma yasağı kararında Meclis'in yetkisini gasp etmiş midir?
- 4- Cizre'de sokağa çıkma yasağının uygulandığı sekiz günde 22 sivil hayatını kaybetmiştir. Halk evlerinde mahpus kalmış, ölümlerini derin dondurucularda saklamak zorunda kalmış, temel ihtiyaçlarını bile karşılayamamıştır. Yaşanan bu insan hakları ihlallerin sorumluları kimlerdir?
- 5- Uluslararası basın bile sivil ölümlerden haberdarken, ülkenin Başbakanı olan sizin “sivil ölümler yoktur” açıklaması ve emriniz altındaki İçişleri Bakanı'nın bir sivil kayıp olduğuna dair açıklaması kamuoyunda soru işaretleri ile karşılanmıştır. Bu kadar önemli bir konuda kamuoyunu yanlış bilgilendirmenizin gerekçeleri nelerdir?
- 6- 4-12 Eylül tarihlerinde uygulanan sokağa çıkma yasağı sırasında yurttaşların, Anayasa tarafından öngörülen temel hak ve özgürlüklerinin askıya alındığı, iletişim, seyahat, dini vecibelerini yerine getirme, sağlık hizmetlerinin tamamen ortadan kalktığı sivil toplum kuruluşları tarafından gözlemler sonucu kamuoyu ile paylaşılmıştır. Size, sorumluluğunuz altındaki ülkenin bir parçasında uygulanan ihlaller hakkında zamanında bilgilendirme yapılmış mıdır? Bu ihlallerin önüne geçilmesine dair bir girişiminiz olmuş mudur?

- 7- Halk ve Cizre'de bulunan HDP milletvekillerimiz tarafından sıkça dile getirilen, halka karşı yaşam hakkını ortadan kaldırılmasına varan ölçüde güç kullanan görevliler hakkında idari soruşturma açılacak mıdır? Halen görevleri başında olan bu kişilerin “yeni Cizreler” yaratmayacaklarına dair kamuoyuna bir teminat verebilecek misiniz?
- 8- Valiliklerin sorumluluklarına bırakılan ve ülke huzur ve güvenini etkileyecek bu kadar ciddi kararların alınmasında, milletin egemenliğinin temsili olan TBMM'nin sadece seyirci kalmasını nasıl değerlendiriyorsunuz? Bu durumun değişmesi, ileri demokrasiye dayalı modern ülkelerdeki gibi parlamenter sistemin işletilmesi için ne tür adımlar atacaksınız?